

Analiza efektywności przetwarzania współbieżnego

Wykład: Przetwarzanie Równoległe

Politechnika Poznańska

Rafał Walkowiak

Grudzień 2015

Źródła kosztów przetwarzania współbieżnego

- interakcje między procesami – komunikacja synchronizacja;
- bezczynność – przyczyny: brak zrównoważenia obciążenia (brak możliwości oceny czasu przetwarzania zadań), obecność części sekwencyjnej przetwarzania, konieczność synchronizacji;
- dodatkowe obliczenia – algorytm równoległy dla swej efektywności wymaga innej konstrukcji od optymalnego algorytmu sekwencyjnego, np. powielenie obliczeń zamiast kosztownej komunikacji;

Miary efektywności systemów współbieżnych

- **System współbieżny** - połączenie algorytmu (programu) i architektury równoległej, w której jest on implementowany
- **Czas przetwarzania** (ang. runtime)
  - T_p – czas przetwarzania równoległego – od momentu rozpoczęcia przetwarzania równoległego do momentu zakończenia przetwarzania przez ostatnią jednostkę przetwarzającą
  - T_s – czas przetwarzania sekwencyjnego
- **Koszt zrównoleglenia** (ang. parallel overhead) – czas wspólnie spędzony przez jednostki współbieżne nad rozwiązywaniem problemu ponad czas niezbędny do rozwiązania tego samego problemu przez najlepszy algorytm sekwencyjny przy użyciu jednej jednostki przetwarzającej tego samego typu – $T_o = pT_p - T_s$
- **Przyspieszenie** – miara zysku wynikającego ze zrównoleglenia przetwarzania (realizowanego na p identycznych jednostkach przetwarzających) w stosunku do sekwencyjnego przetwarzania zrealizowanego przy użyciu najlepszego algorytmu sekwencyjnego – $S = T_s / T_p$ – jednostki przetwarzające systemu równoległego są identyczne do wykorzystywanych w przetwarzaniu sekwencyjnym.

Przyspieszenie

- Wartość przyspieszenia zazwyczaj nie przekracza liczby jednostek przetwarzających.
  - Jeżeli czas przetwarzania współbieżnego na p procesorach wynikający z równego podziału przetwarzania sekwencyjnego trwającego T_s wynosi mniej niż T_s/p (wtedy byłoby $S > p$) to emulując sekwencyjnie pracę p procesorów na jednej jednostce przetwarzającej uzyskalibyśmy czas emulacji $< T_s$ co jest sprzeczne z założeniem, że najszybsze przetwarzanie sekwencyjne trwa T_s .
- W praktyce przyspieszenie większe od liczby procesorów występuje – wynika ono z:
  - struktury i sposobu wykorzystania zasobów systemu przetwarzającego - w systemie z identycznymi p procesorami więcej pamięci podręcznej – wielkość pamięci przypadająca na wielkość wykorzystywanych danych decyduje o efektywności jej wykorzystania. Przykład:
    - w systemie 2 procesorowym ilość danych wykorzystywanych przez procesor spadnie o połowę w stosunku do przetwarzania sekwencyjnego
    - efekt: wzrost stosunku trafień do pamięci podręcznej gdyż więcej stosunkowo danych w tej pamięci
    - efekt: obliczenia ograniczone prędkością dostępu do pamięci będą realizowane szybciej ze względu na szybszy średni dostęp do pamięci (zależne także od wielkości danych i prędkości dostępu do danych nielokalnych)
  - innej kolejności przetwarzania w przypadku problemów przeszukiwania – wielkość uzyskiwanego przyspieszenia wynika z lokalizacji poszukiwanego rozwiązania, sposobu podziału problemu i przydziału zadań do procesorów.

Efektywność i koszt

- Efektywność określa tę część czasu przetwarzania w jakiej procesory są efektywnie wykorzystane $E=S/p$
- W idealnym systemie równoległym $E = 1$
- Koszt (praca) określa ilość czasu wykorzystywania do rozwiązywania problemu procesorów systemu równoległego $C=T_p * p$.
- System współbieżny jest kosztowo optymalny jeżeli koszt w funkcji rozmiaru problemu **rośnie (asymptotycznie) tak samo szybko (Θ)** jak funkcja złożoności najlepszego algorytmu sekwencyjnego.
- $rT_s(n) \leq C(p,n) \leq t T_s(n)$ dla stałych $r,t : 1 \leq r \leq t$
- Zależność oznaczamy $C = \Theta(T_s(n))$

Wpływ granulacji obliczeń na efektywność

Skalowanie w dół systemu równoległego oznacza używanie mniejszej niż wymagana liczby procesorów (symulują one pracę większej liczby jednostek przetwarzających).

W systemach optymalnych kosztowo skalowanie w dół nie powinno powodować spadku efektywności (powoduje wzrost ziarna przetwarzania). Systemy nieoptymalne kosztowo mogą takimi pozostać. Może też **powstać system optymalny kosztowo** dzięki **skalowaniu w dół** – np. zależnie od zastosowanego algorytmu.

Skalowanie w dół systemu równoległego (metoda 1)

sumowanie 16 liczb na 4 węzłach

zamiast 16 procesorów – 4

Metoda: prześlij i dodaj (nieefektywna)

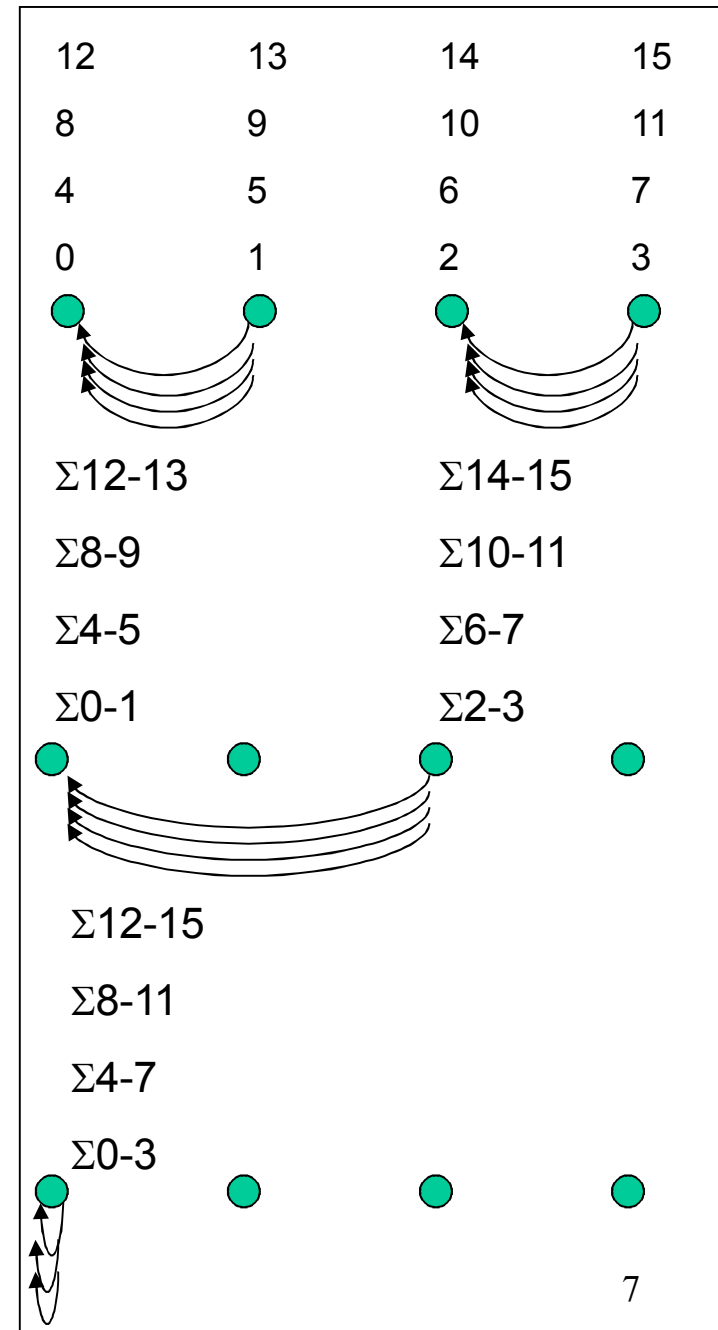
$$T_{p2} = \Theta(n/p \log p + n/p)$$

- *Komunikacja + sumowanie wykonywane $n/p \log p$ razy – n/p przestań i sumowań realizowane $\log p$ razy.*

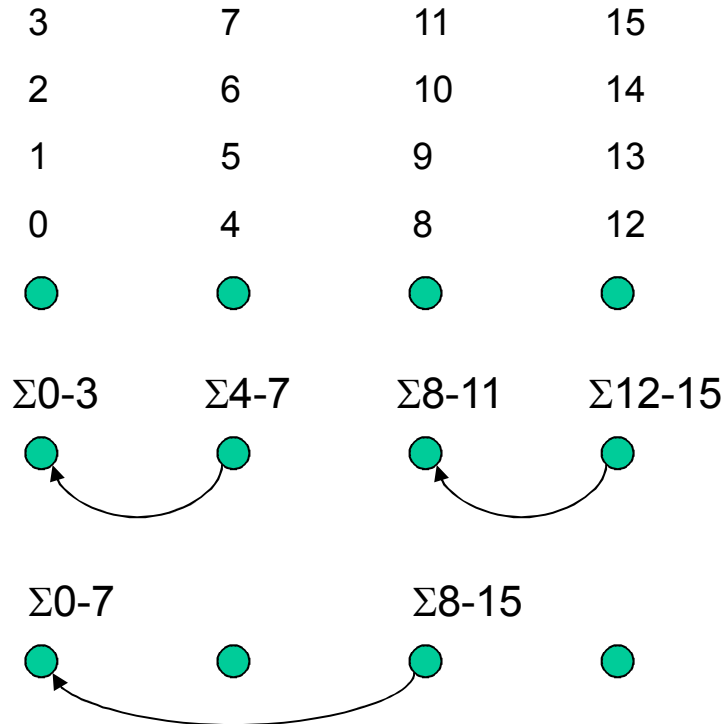
- *Sumowanie w docelowym węźle to n/p*

$$C_2 = T_{p2} * p = \Theta(n \log p)$$

$C > \Theta(n)$ - system jest nieoptymalny kosztowo

Skalowanie w dół systemu równoległego (metoda 2)

Takie skalowanie systemu równoległego pozwala uzyskać system optymalny kosztowo.

1. $T_p = \Theta(n/p + \log p)$; $C = \Theta(n + p \log p)$

2. jeżeli n „asymptotycznie rośnie tak samo szybko jak” $p \log p$ to $C = \Theta(n)$, a system jest optymalny kosztowo

Skalowalność systemów współbieżnych

System skalowalny umożliwia zachowanie stałej wielkości efektywności przy wzroście liczby procesorów dzięki wzrostowi rozmiaru przetwarzanego problemu.

$$E = T_s / (p T_p)$$

$$T_o = p T_p - T_s$$

$$E = 1 / (1 + T_o / T_s)$$

koszt zrównoleglenia $T_o = f(p)$ np. $T_o > t_{serial}(p-1)$, gdyż część sekwencyjna realizowana tylko przez jeden procesor, p-1 pozostałych czeka;

Skalowalność systemów współbieżnych

Poprzedni przykład „system optymalny kosztowo dodawania liczb”
(zakładamy czas komunikacji = czas sumowania - stąd 2 we
wzorze):

$T_p = n/p + 2 \log p$ - ***n/p sumowań lokalnych oraz
 $\log p$ sumowań i przestań***

$$T_1 = n$$

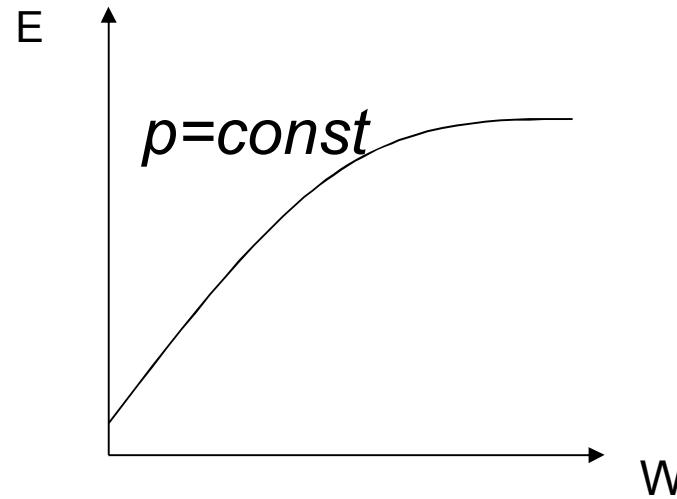
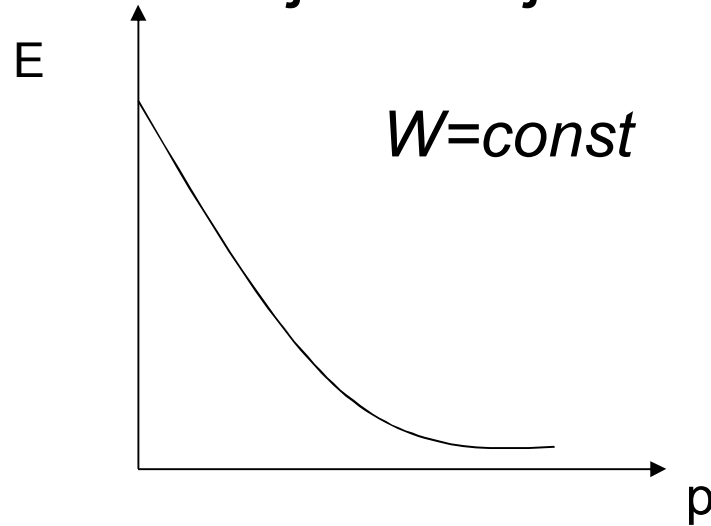
$$E = T_1 / (p T_p) = n / (n + 2p \log p) = 1 / (1 + 2p/n * \log p)$$

Przykład: jeśli $E=0,8$ to wtedy $2p/n * \log p = 1/4$;

zatem gdy $p=4$ to $n=64$, a gdy zwiększymy liczbę procesorów do 8 to n
powinno wzrosnąć do 192

dla uzyskania stałej wielkości efektywności.

Funkcja stałej efektywności - miara skalowalności

Typowe przebiegi

$$E=f(p),$$

$$E=f(W)$$

$$T_p = (W + T_o(W, p)) / p$$

zatem jeśli $E = W / (p T_p)$ to $E = 1 / (1 + T_o(W, p) / W)$ a stąd

$$W = E / (1 - E) T_o(W, p) \quad \text{czyli} \quad W = K T_o(W, p)$$

Funkcja stałej efektywności $W=f(p)$ określa:

- **jak łatwo** system równoległy zachowa stałą efektywność i osiągnie przyspieszenie odpowiednie do wzrostu liczby procesorów.
- jak powinna rosnąć ilość pracy do wykonania w systemie równoległym, aby zapewnić, że przy wzroście liczby procesorów stałą zachowana zostanie wielkość przyspieszenia.

Prawo Amdahla (1)

Założenia:

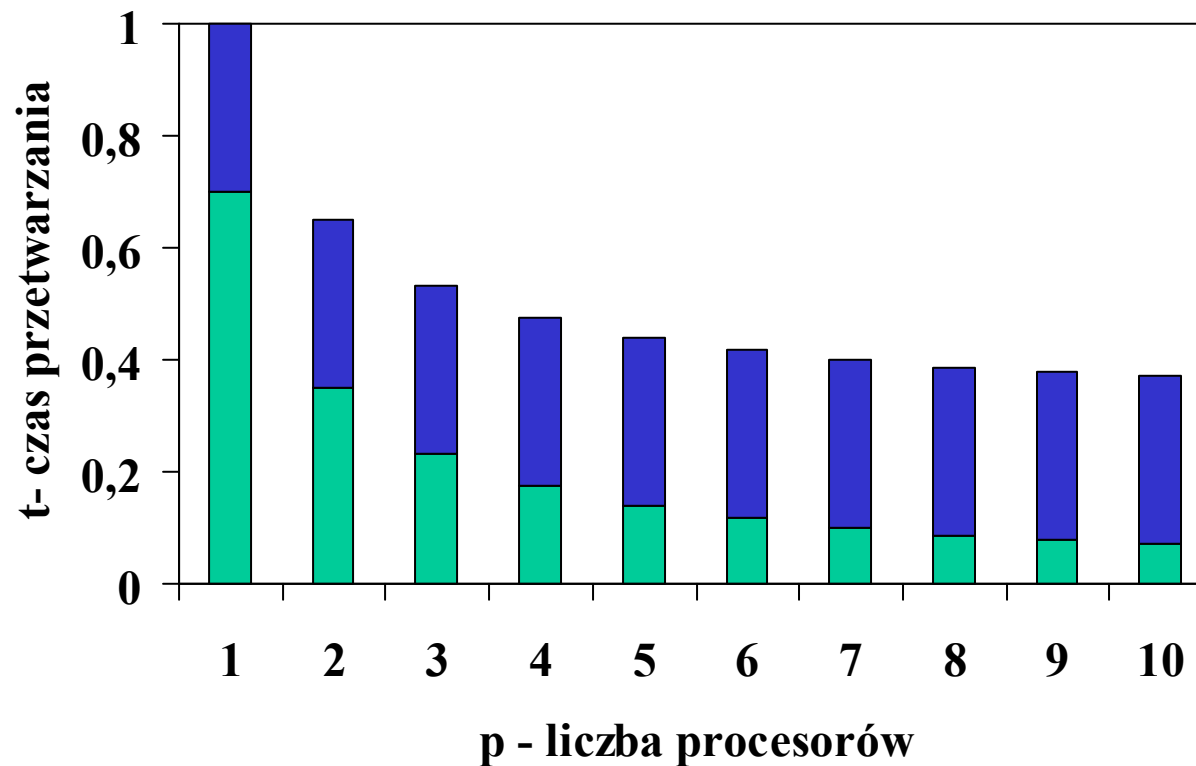
czas wykonania programu dla rozwiązania instancji problemu w sposób sekwencyjny ma dwa składniki:

- s – możliwy do wykonania w sposób tylko sekwencyjny i
- r – możliwy do wykonania w sposób równoległy. Daje się on zrównoleglić w dowolny sposób - czas przetwarzania maleje odwrotnie proporcjonalnie do użytej liczby procesorów.
- $s+r = 1$

Rozpatrujemy przetwarzanie instancji problemu o stałym rozmiarze.

Prawo Amdahla (2)

czas przetwarzania w funkcji liczby procesorów $s=30\%$

Prawo Amdahla (3)

$$S(p) = \frac{s + r}{s + \frac{r}{p}}$$

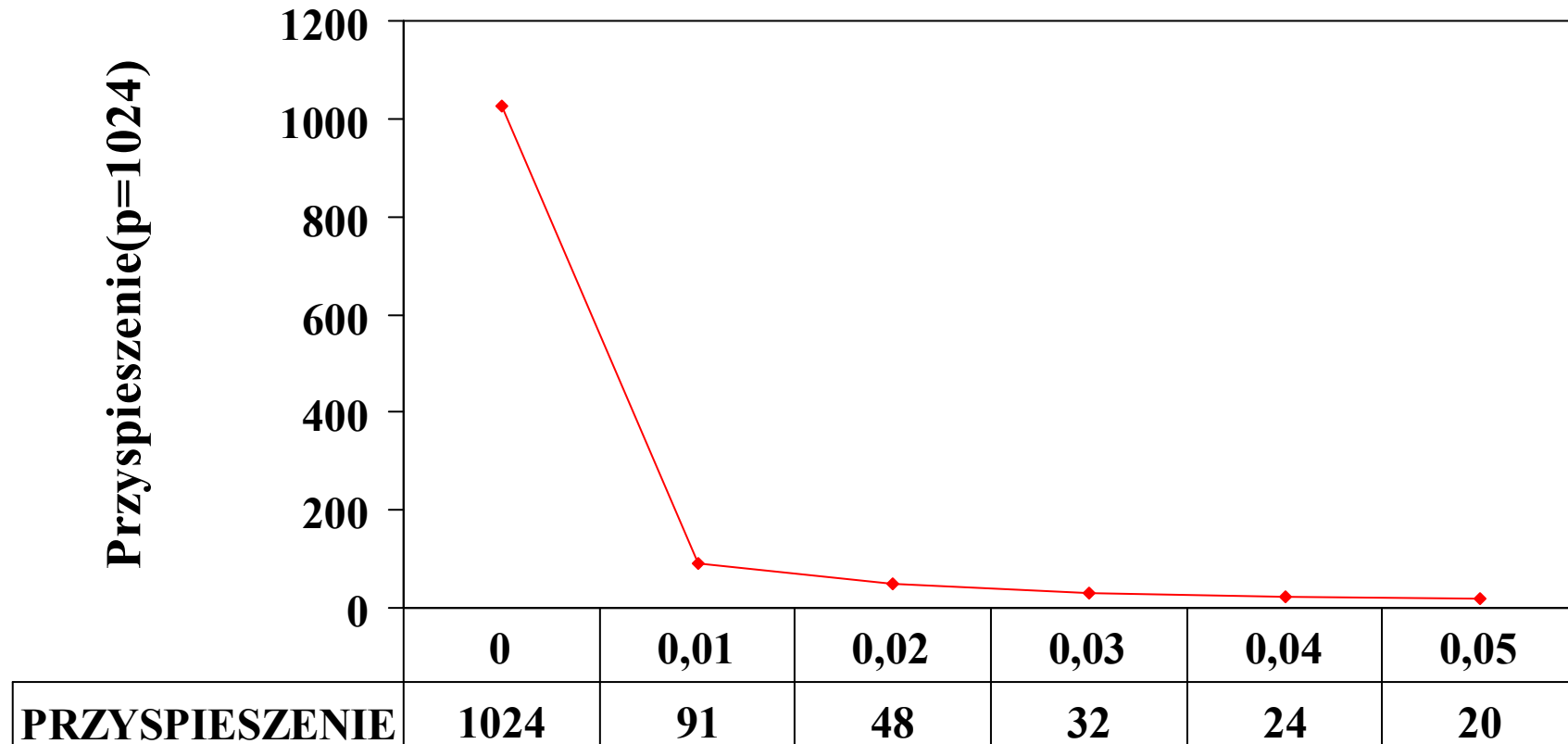
$$\lim_{p \rightarrow \infty} S(p) = 1/s$$

$$\lim_{r \rightarrow 1} S(p) = p$$

Prawo Amdahla (4)

przyspieszenie w funkcji wielkości części sekwencyjnej

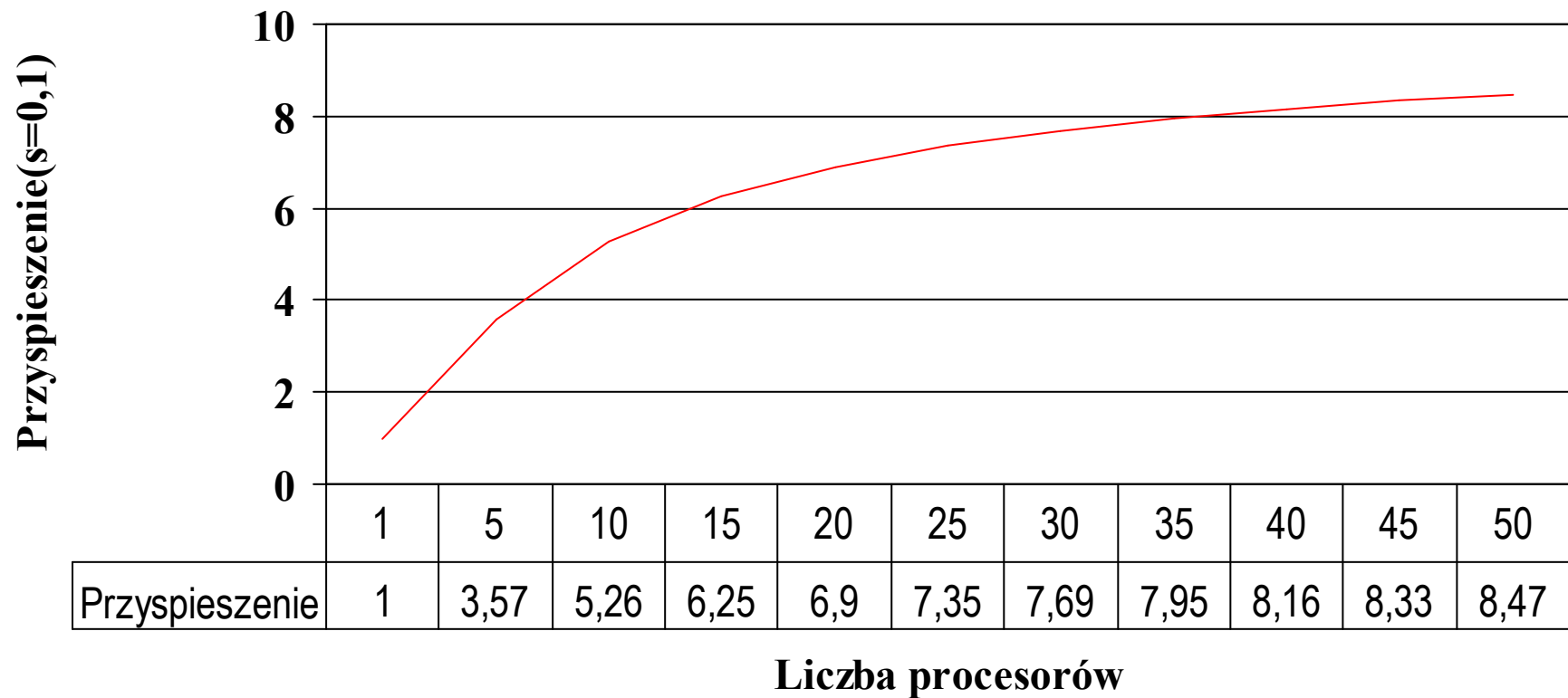
$$s = \langle 0\%, 5\% \rangle$$

s

Prawo Amdahla (5)

przyspieszenie w funkcji liczby procesorów (s=10%)

Prawo Amdahla (6)

Wnioski:

- Ograniczenie stosowalności przetwarzania równoległego ze względu na ograniczenie wielkości możliwego do osiągnięcia przyspieszenia.
- Silny spadek przyspieszenia z niewielkim wzrostem wielkości nie poddającej się zrównolegleniu części przetwarzania.

Prawo Gustafsona (1)

Założenia:

Badamy przetwarzanie dla szeregu instancji problemu dla których czas wykonania programu w sposób sekwencyjny ma dwa składniki:

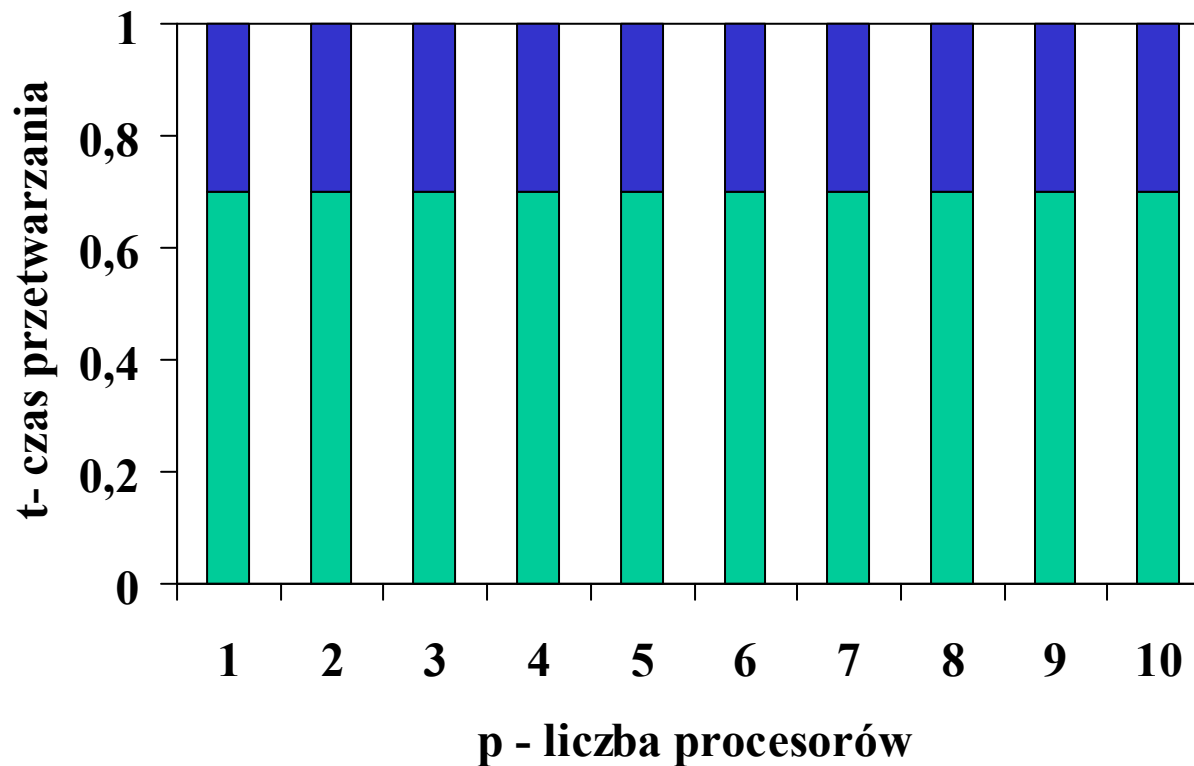
- s – możliwy do wykonania jedynie w sekwencyjnie i
- $r \cdot p$ (dla $m = 1, 2, 3, \dots$) – możliwy do wykonania w sposób równoległy.
- $s + r = 1$

Instancje o sekwencyjnym czasie przetwarzania równym $s + r \cdot p$ są przetwarzane przy użyciu p procesorów (dla $p = 1, 2, 3, \dots$).

Rozpatrujemy przetwarzanie szeregu instancji problemu o rosnącym rozmiarze i stałym czasie przetwarzania równoległego w funkcji użytych procesorów.

Prawo Gustafsona (3)

czas przetwarzania badanego szeregu instncji w funkcji
liczby procesorów $s=0,3$

Prawo Gustafsona (2)

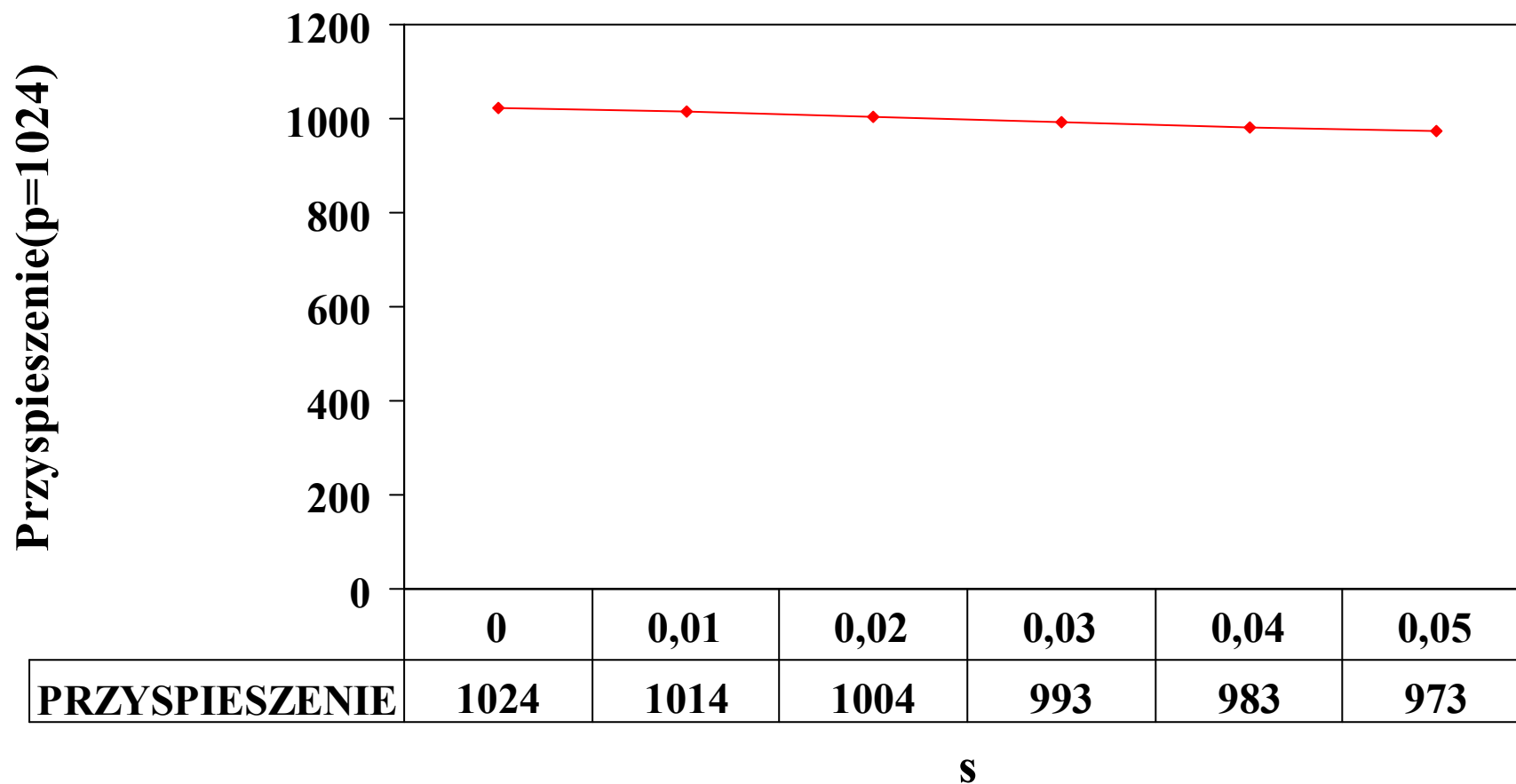
- Wyznaczamy przyspieszenie dla powyższego szeregu instancji przetwarzanych na odpowiedniej liczbie procesorów

$$S(p) = \frac{s + pr}{s + r} = s + pr = p - s(p - 1)$$

$$\lim_{p \rightarrow \infty} S(p) = \infty$$

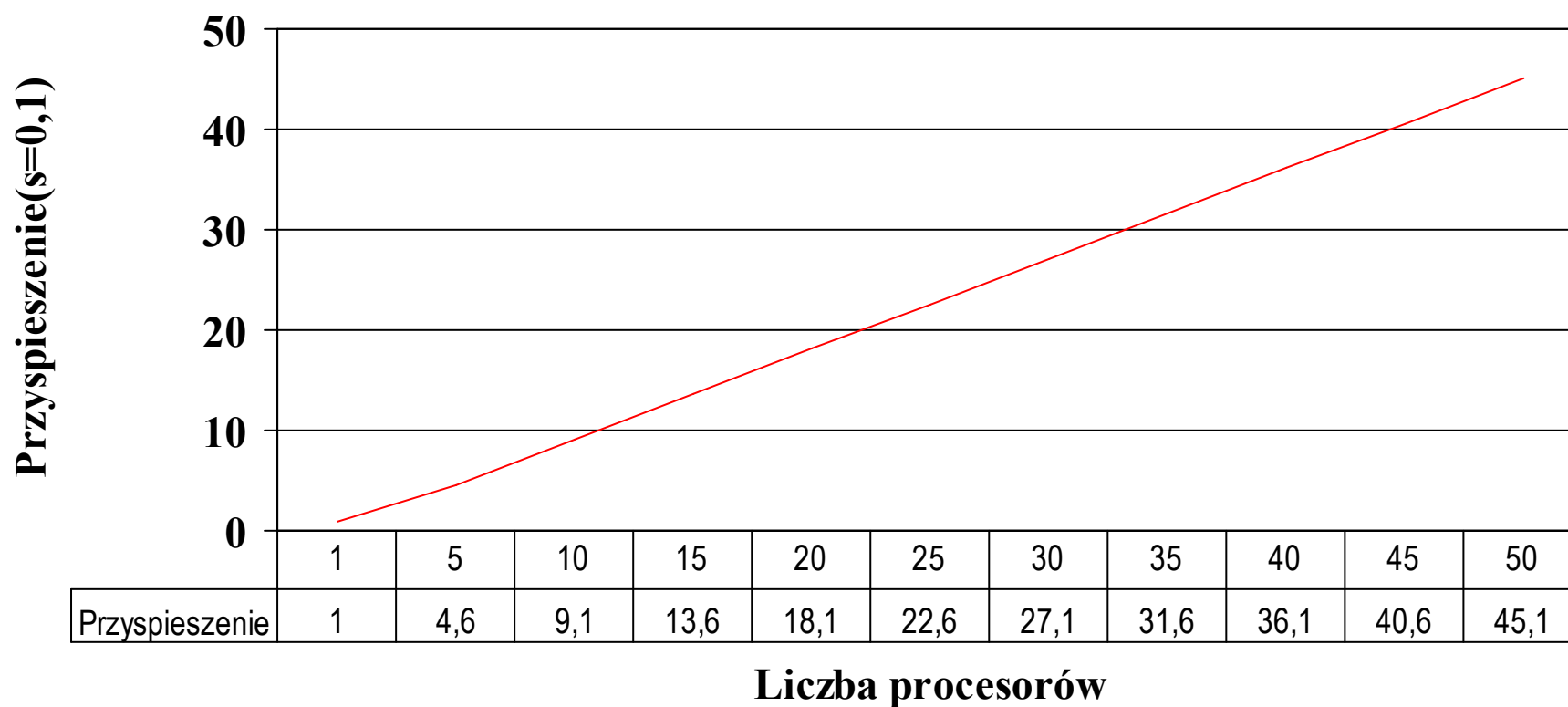
Prawo Gustafsona (4)

przyspieszenie w funkcji wielkości części sekwencyjnej
 $s = \langle 0, 0.05 \rangle$

Prawo Gustafsona (5)

przyspieszenie w funkcji liczby procesorów $s=0,1$

Prawo Gustafsona (6)

Wnioski:

Przy wzroście złożoności przetwarzania ze wzrostem liczby procesorów możliwe jest efektywne przetwarzanie równoległe:

- Nie ma ograniczenia na wielkość możliwego do osiągnięcia przyspieszenia.
- Liniowy wzrost przyspieszenia w funkcji liczby procesorów.
- Mniejszy wpływ wielkości **części** niepodlegającej zrównolegleniu na przyspieszenie. Założono niezależność wielkości tej części od wielkości instancji problemu. W wielu przypadkach założenie to nie jest jednak prawdziwe – np. wielkość części sekwencyjnej zależy od czasu trwania operacji wejścia-wyjścia, który to zazwyczaj rośnie z rozmiarem problemu.